

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

4. An Episcopus non confirmatus ministrans Sacramentum Confirmationis peccet mortaliter? Ex quo infertur, an sit peccatum mortale suscipere, vel conferre Ordinem ante Confirmationem, vel antequam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

tur confecta, sive mixta, ex oleo & Balsamo, sicut corpora mista dicuntur confecta ex elementis, tantum virtualiter in iis remanentibus: Unde ad illud sufficit, modicum Balsami multo majori quantitati olei misceri. Hinc Patres saepe Chrisma vocant absolute oleum: sumendo denominationem a majore parte. Tantum tamen semper Balsami necessarium est, ut possit oleum dicto modo alterare, communicando ei suas qualitates, & praesertim odorem. Ita Coninch.

2. Sed mihi non displicet opinio Patris Dicaetilli, de Sacram. tom. 1. tract. 3. disp. unica, dub. 5. n. 62. ubi sic ait: Quanta quantitas Balsami sufficiat, ut admisceatur oleo? Communiter dicunt Doctores, sufficere quantitatem, qua Balsamum possit suas qualitates, praesertim odorem, oleo communicare. Ego sane satis probabile putarem, non tantum ad valorem Sacramenti (ad id enim non requirit Balsamum jam probavimus) sed etiam ad implendum praecipuum Christi sufficere modicam quantitatem Balsami pro magna quantitate olei. Neque puto necessarium esse, ut qualitates Balsami toti oleo communicentur: valebit enim Confirmatio, & absque ullo peccato fiet, etiamsi forte qualitates illas suas alicui parti olei non communicaverit. Essetque nimis scrupulosum, velle haec adamussum examinare; sat enim est, quod prudentis arbitrio, moraliter fiat mixtio utriusque liquoris. Imo hanc puto differentiam esse inter Balsamum, & oleum; ut si forte subfidente Balsamo (quod dicitur esse gravius) ex oleo supernatante conferatur Sacramentum; & valide & licite conferatur: etiamsi in illo nihil fragrantiae, aut alterius qualitates Balsami agnoscat, neque aliquid Balsami appareat. E contra vero, si unctio fiat ex illa parte Balsami subfidentis, ita ut absolute illa unctio censetur Balsamum, aut non valere, aut satis dubium esse puto valorem Sacramenti; debet enim absolute materia esse oleum. Ita ut quamvis vera esset sententia Auctorum, qui dicunt, Balsamum esse de necessitate Sacramenti; non sufficeret, si esset Chrisma absolute ex Balsamo habente aliquid olei admixtum: cum tamen de converso sufficiat etiam in eorum sententia; quando absolute est oleum, & aliquid habet Balsami. Haec Dicaetillus.

3. Notandum est hic obiter, quod si Sacramentum Confirmationis fuerit collatum tantum cum oleo sine Balsamo; esset quidem reiterandum, non tamen absolute, sed sub conditione; ut recte observat Leandrus de Sacram. tom. 1. tract. 3. disput. 3. quest. 3. stante probabilitate opinionis aliquorum Doctorum, asserentium, Balsamum non esse de necessitate Sacramenti, sed praecipui. Observat etiam dictus Leandrus, disput. 4. quest. 13. me citato, non peccare mortaliter Episcopum, qui in Confirmatione ungeret alio digito, quam dextero pollice; quod etiam, me citato, tenet Dicaetillus, ubi supra dub. 12. num. 149. & me citato, Aversa de Sacram. Confirmat. quest. 72. sect. 3. §. Ut Fernandez, & me citato Trullench de Sacram. Confirmat. lib. 2. cap. unico num. 7.

RESOL. III.

De forma Sacramenti Confirmationis. Et in textu hujus Resolutionis aliqua dubia, & difficultates deciduntur pro praxi supra dicta questionis. Ex part. 3. tr. 4. Ref. 27.

§. 1. Verba formae hujus Sacramenti sunt ista: Signo te signo Crucis, & confirmo te

Sup. hoc magis late in Ref. r. not. seq. & in aliis ejus primae annotationis.

Sup. hoc in Ref. praeterita §. 1. ad medium, a vers. Et ratio est. & in tom. 3. tr. 1. ex Ref. 19. §. 2. & c.

Sup. hoc Balsamum in Ref. praeterita a principio, & in aliis §§. ejus not. primae. Et pro digito alio contentio ad lin. 11. hujus §. infra in Ref. 6 §. ult. & in Ref. 7. & 8. & in tom. 4. tr. 8. ex Ref. 60. §. ult. a lin. 4. & late ibidem in Ref. 82. a lin. 9.

Sup. hoc & omnibus se-

Chrismate salutis, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Ut autem intelligatur, quae verba sint essentialia, dicendum est sicut in Baptismo, sic & in Confirmatione, expressam sanctae Trinitatis invocationem esse essentialiam, ut indicat Concil. Florent. quia Confirmatio ordinatur ad perficiendam fidem in Baptismo acceptam, eamque fortiter profitendam. Caetera vero Sacramenta cum non ordinentur ad fidem profitendam, non requirunt necessariam istam trium personarum invocationem.

2. Actio ministri necessariam etiam exprimens est, & quidem sic, ut utrumque verbum non improbabiler putetur esse essentialia signo, & confirmo, quia non sunt aequipollentia, non enim omnes, qui signant, continuo confirmant, neque qui confirmant, hoc facere intelliguntur per signationem, nisi addatur verbum signo.

3. Et quamvis apud Christianos signatio intelligatur de signatione Crucis, quia tamen generalior est illius verbi significatio, ideo probabilis est necessarium esse illam particulam, signo Crucis.

4. Et similiter, quia in verbo confirmo, non factis exprimitur materia, & effectus, sicut in Baptismo significatur per verbum baptizo, ideo probabiliter dicitur, necessarium esse addere Chrismate salutis, vel sanctificationis.

5. Et rursum, quia debet exprimi subjectum, ideo pronomen, te, non potest omitti.

6. Formatio etiam signi Crucis est essentialis, quia alioquin falsificarentur verba formae; hoc autem signum Crucis necessarium debet fieri de chrismate in fronte, & haec omnia asserunt Coninch de Sacram. q. 72. art. 4. n. 65. & seq. Filiucius tom. 1. tract. 3. cap. 1. n. 20. & seq. & alij.

7. Notandum est etiam hic obiter cum Nugno in 3. p. tom. 1. q. 72. art. 4. diff. 1. quod licet non sit necessarium exprimere personam ministri formaliter, exprimens tamen virtualiter; itaque peccatum mortale esset, confirmare sub hac forma, Consignetur servus Christi, &c. Patet hoc ex usu universalis totius Ecclesiae, tam Latinae quam Graecae; licet enim concessa fuerit facultas Graecis baptizandi sub hac forma, Baptizetur servus Christi; non tamen est concessa illis similis facultas in sacramento Confirmationis.

quent. usque ad §. Formatio huius Ref. Excludit in tom. 1. r. 1. ex Ref. 16. a principio usque ad §. Observandum quomodo, exclusive, & in eius §. p. n. ult. & ult. in Ref. 17. §. Qui est, usque in finem praetertat Ref.

Sup. hoc supra in tr. Ref. 60. Sup. hoc infra ex Ref. 6. §. 1. & 2. prope finem, praeterquam, & in §. ult. a lin. 8. & c. Sup. contextio in hoc §. ult. in tom. 3. tr. 1. ex Ref. 17. §. Secundum obicitur.

Sup. prima diffici. hujus cituli in 1. 4. tr. 8. ex Ref. 46. §. ult. & in Ref. 1. & 2. not. seq. §. 5. ult. & in Ref. 3. §. 2. in fine, & infra in §. penultimo, & ult. hujus Ref. 4. not. seq. §. 2. in fine, & c. Sup. hoc in 10. 1. tr. 1. ex Ref. 99. §. 100. §. 1. & 2. & in Ref. 101. §. 1. & 2. & in Ref. 102. §. 2. & hic infra in fine.

RESOL. IV.

An Episcopus non confirmatus ministrans Sacramentum Confirmationis peccet mortaliter? Ex quo inferitur, an sit peccatum mortale suscipere, vel conferre Ordinem ante Confirmationem, vel antequam Ordinem conferens sit confirmatus? Ex part. 9. tr. 6. & Misc. 1. Ref. 46. alias 47.

§. 1. Affirmativam sententiam tenet Tannerus tom. 4. disp. 4. dub. 2. num. 48. & 49. sed non desunt negativam docentes, quibus adheret. Et ideo Serra in 3. part. D. Thomas, quest. 72. art. 8. sic asserit: [Nonnulli existimant, peccatum mortale esse, suscipere Ordines, praesertim majores, ante Confirmationem; hocque certius esse, si quis ordinaretur Episcopus: quia Episcopus tenetur alios confirmare; peccatum autem mortale est, ut non confirmatus, alios confirmet. Sed Magister Soto in 4. disp. 7. quest. unica art. 6. inquit: Licet, ubi commode fieri potest, aliqua sit culpa aliud quippiam Sacramentum sine Confirmatione suscipere: non tamen est mortalis, nisi ex contemptu fiat.

fiat, Et art. 8. ait: Sacros Ordines conferre nullus debet Episcopus nisi confirmatis. Quamquam, si oppositum fieret, asseverare non auderem esse peccatum mortale. Illum sequuntur Navarrus cap. 22. num. 9. & alij recentiores, qui & dicunt, Episcopum non peccare mortaliter ordinando non confirmatum; aut etiam antequam ipse confirmatus sit, Confirmationem, aut Ordines conferendo. Et ad verba Concilij Tridentini respondent, ibi nihil præcipi iniciandis, sed præferibi Episcopis, quid facere debeant; quamvis, nec stricta aliqua obligatio imponatur: quia nullum est verbum, quo strictum præceptum iudicetur. Ita ille. Et quidem hæc omnia satis probabiliter dicta sunt.

2. Unde omnia superius dicta à Magistro Serra, confirmat contra Tannerum Pater Granado in 3. part. controv. 5. tract. 4. disp. 1. num. 8. ubi sic ait: [Dubitari potest, an aliquo præcepto teneatur suscipere Confirmationem, qui prima tonsura, & potiori jure; minoribus, aut majoribus Ordinibus iniciandus est: Tannerus supra existimat, esse grave peccatum, ac proinde peccare lethaliiter eum, qui, antequam confirmetur, initiatur prima tonsura. Probatur primò autoritate Tridentini sess. 23. de reformat. cap. 4. id præcipientis: Prima (inquit) tonsura, non iniuntur, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint, & fidei rudimenta edoceri non fuerint. Quod cum sit materia gravis, obligat sub mortali. Probatur secundò: quia qui initiatur; eo ipso ascendunt ad gradum sublimem in Ecclesia, eorundem munus est alios in fide roborare: ergo graviter delinquant, si non recipiant Sacramentum, virtute ejus confortetur hoc robur.

3. Melius tamen Suarez in fine sess. 1. cum Soto, Victoria, & Navarra docet, hoc non esse peccatum, saltem mortale. Imò, & Aegidius Coninch, si attentè legatur, putat nec esse peccatum veniale; quòd certè mihi sufficienter probabile videtur, quia nullum extat præceptum non solum grave, sed nec leve. Si enim aliquod extaret, maxime illud ex argumentis Tannerii colligeretur. Sed ex illis nullum colligi probatur: quia in primis ex Tridentino non colligitur præceptum grave, cum nulla ibi sint verba, quæ juxta dicta in materia de Legibus, indicent gravem obligationem; nec ulla gravis poena infligitur; sed simpliciter dicitur, ne id fiat. Nec est, cur res ista ex se gravis censeri debeat; ut contendit Tannerus. Nec colligitur præceptum leve: quia, ut optimè notat Aegidius, Tridentinum ibi loquitur cum Episcopis, & eis præcipit, ne conferant primam tonsuram non confirmatis; non verò ipsis, qui illam susceperunt sunt. Unde peccabit Episcopus admittens non confirmatum, quamvis non nisi venialiter: sed, qui initiatur nullum peccatum committit.

4. Deinde ratio Tannerii non urget: quia, qui initiatur, possunt docere, & roborare alios suis sermonibus, hortationibus, & orationibus; & consequenter non obligantur recipere Confirmationem, ut alios roborent.

5. Postremo docent communiter iidem Authores, quamvis contra sentiat Tannerus, non peccare lethaliiter Episcopum, qui, cum non sit confirmatus, alios confirmat, aut ordinat. A peccato autem veniali illum excusare non audeo: quia nonnulla ordinatio, & indecentia est ministrare hoc Sacramentum ex officio, & illud nolle suscipere; teneque ex Tridentino supra, nullum ad-

mittere ad primam etiam tonsuram, qui non sit confirmatus, & tamen nolle confirmari.] Huculque Granado, cui adde novissime Patrem Lessium in 3. part. 9. 72. art. 8. dub. 2. n. 32. ubi docet non videri obligationem sub peccato mortifero, ut is, qui ordinatur, aut etiam qui confert hoc Sacramentum; sit confirmatus.

6. Puto tamen, Episcopum non confirmatum, & ordinandum, debere confirmari, non enim à peccato veniali excusari potest Episcopus non confirmatus; si Sacramentum Confirmationis admittret: neque quis non confirmatus recipiens primam tonsuram, & Ordines, ut * alibi probatum est.

* Alibi in omnibus Ref. & §§. annotationum hujus Ref.

RESOL. V.

An Episcopus existens in peccato mortali, si Sacramentum Confirmationis in eodem tempore v. g. centum personis conferat, committat centum peccata mortalia?

Ex quo inferitur idem esse dicendum de Confessario in peccato plures confessiones eodem tempore excipiendo.

Et quid de Sacerdote ministrante Eucharistiam in peccato?

Et an laicus in peccato mortali ministrans Eucharistiam in necessitate moribundo non peccet, sicuti non peccaret, si ministraret Baptismum in peccato?

Imò, neque Sacerdos in extrema necessitate baptizans in peccato mortali non peccat.

Et an, qui ministrat Sacramentum in peccato, committat duo peccata, unum omissionis, quia non conteritur, alterum commissionis, quia indignè ministrat?

Et quid de Subdiacono, & Diacono canentibus Epistolam, & Evangelium ex consuetudine in peccato: an peccent mortaliter, vel tantum venialiter? Ex part. 9. tract. 7. & Misc. 2. Ref. § 8.

§. 1. Affirmativè respondeo, sicuti Confessarius in peccato mortali existens, si in eodem tempore centum personas absolueret, centum committeret peccata. Non nego tamen, probabiliter sustineri posse, Episcopum in tali casu unum tantum peccatum committere: nam, licet illa ministraciones Sacramenti sint numero distinctæ; tamen, quia successivè ministrantur, videntur collatae per modum unius, ita ut unum constituant peccatum mortale in genere moris, sicuti probabiliter Sagundez, & alij à me alibi citati asserunt, Confessarium plures confessiones eodem tempore excipiendo, unum solum peccatum committere. Affirmativè tamen sententia, ut dixi, ego adhæreo.

2. Hinc à fortiori dicendum est, ministrantem Eucharistiam pluribus in peccato mortali, non committere plura peccata: imò ego absolute assero, ministrantem Eucharistiam in peccato mortali, non peccare mortaliter. Sed hanc sententiam novissime nominatim contra me acriter impugnat Bordonus in consil. Regul. tom. 2. resol. 64. num. 13. [Quia, ait ipse, Sacerdos ad id munus est consecratus, & deputatus per Ordinem sacerdotalem, per quod in ipsa Ordinatione recipit gratiam, in finiendo Sacerdotem in administratione omnium Sacramentorum debere esse in gratia, ut sanè illa tractare possit. Et quia collatio Eucharistiae non est actio minus sancta, & minus excellens actio-

Alibi infra in tr. 7. ex Ref. 27. §. Nec obstat. & in Ref. 42. & in multis aliis eorum annotationum. Et sup. contento in hoc §. 2. H. ne. in tom. 2. tr. 2. Ref. 5. & in multis aliis ejus annot.

INTON. OPERA TOM. I. II. III.